

Załącznik do
Uchwały nr
.../.../2025
Rady Gminy
Wierzbica z dnia
... 2025 roku

**PROGRAM WSPÓŁPRACY GMINY WIERZBICA
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ INNYMI PODMIOTAMI
PROWADZĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ POŻYTKU PUBLICZNEGO NA ROK 2026**

Wstęp

Organizacje pozarządowe są przejawem aktywności obywateli, działają z własnej woli na rzecz dobra wspólnego. Stanowią istotny element demokracji i społeczeństwa obywatelskiego. Pełnią rozmaite funkcje w społeczeństwie: uczą, pomagają, przeciwdziałają konsekwencjom społecznych nierówności, proponują innowacyjne rozwiązania. Organizacje są platformą współpracy ludzi, których łączą wspólne wartości, idee, zainteresowania.

Współpraca organizacji pozarządowych z samorządem terytorialnym wyraża się w ich partnerskim i ciągle doskonalonym łączeniu działań na rzecz dobra społeczności lokalnej.

Władze Gminy Wierzbica dostrzegają, że aktywna działalność Organizacji jest z roku na rok coraz bardziej istotną cechą społeczeństwa demokratycznego, elementem spajającym i aktywizującym wierzbicką społeczność lokalną.

Organizacje rozwijają aktywność obywatelską, kształcą liderów społecznych. Do bieżącej efektywnej pracy istotne znaczenie ma zarówno wymiana doświadczeń między Organizacjami, jak i współpraca z organami samorządu terytorialnego. Jest to szczególnie ważne, kiedy Organizacje mają możliwość ubiegania się o znaczne środki z Unii Europejskiej. Przy ubieganiu się o te środki bardzo wysoko oceniany jest udział samorządu terytorialnego zarówno w dofinansowaniu projektu jak i jego realizacji.

Priorytetem władz Gminy Wierzbica jest służenie mieszkańcom oraz działającym na terenie gminy organizacjom pozarządowym w ramach posiadanych zasobów i kompetencji w sposób jak najbardziej skuteczny.

Program wprowadza jasne i czytelne rozwiązania włączając organizacje w system demokracji lokalnej i stanowi dla nich propozycję współpracy w działaniach na rzecz Gminy Wierzbica.

Rozdział I – Postanowienia ogólne

1. Prawne podstawy współpracy określa ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
2. Władze samorządowe Gminy Wierzbica deklarują chęć współdziałania ze wszystkimi organizacjami pozarządowymi, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy, zwanymi dalej organizacjami pozarządowymi.
3. Program współpracy Gminy Wierzbica z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, jest podstawowym dokumentem opisującym zasady współdziałania władz samorządowych Gminy Wierzbica, a organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Gminy Wierzbica lub na rzecz jej mieszkańców.
4. Ilekroć w niniejszym Programie współpracy Gminy Wierzbica z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2025, mówi się o:
 - 1) dotacji – należy przez to rozumieć dotację w rozumieniu art. 127 ust. 1 pkt 1 lit e ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
 - 2) konkursie – należy przez to rozumieć otwarty konkurs ofert, o którym mowa w art. 11 ust. 2 i art. 13 ustawy;
 - 3) Gminie – należy przez to rozumieć Gminę Wierzbica;
 - 4) Programie – należy przez to rozumieć Program współpracy Gminy Wierzbica z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2026;

- 5) umowie – należy przez to rozumieć umowę na wykonanie zadania publicznego wraz z załącznikami;
- 6) Urzędzie – należy przez to rozumieć Urząd Gminy w Wierzbicy;
- 7) ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie ;
- 8) Wójcie – należy przez to rozumieć Wójta Gminy Wierzbica.

Rozdział II – Cele programu

1. Głównym celem współpracy:

- a) jest budowanie partnerstwa pomiędzy władzami samorządowymi, a organizacjami pozarządowymi służącemu diagnozowaniu i zaspakajaniu potrzeb mieszkańców oraz wzmacnianiu aktywności społeczności lokalnej,
- b) zapewnienie efektywnego wykonywania zadań publicznych,
- c) wspieranie rozwoju inicjatyw obywatelskich,
- d) promocja i rozwój idei ekonomii społecznej wśród organizacji pozarządowych oraz mieszkańców Gminy Wierzbica.

2. Cele szczegółowe współpracy w 2026 roku:

- a) stworzenie warunków do zwiększenia współpracy mieszkańców w celu efektywniejszego rozwiązywania spraw lokalnych;
- b) zmniejszenie kosztów ponoszonych przez gminę na wykonywanie usług publicznych przy utrzymaniu odpowiednich standardów świadczonych usług poprzez efektywne i nowatorskie rozwiązywanie problemów wspólnie z organizacjami pozarządowymi oraz pozyskiwanie przez te organizacje środków pozabudżetowych na realizację zadań wspólnych,
- c) wspieranie rozwoju inicjatyw obywatelskich i stymulowanie ich dzięki udziałowi środków budżetu gminy w rozwoju rynku usług społecznych finansowanego przez organizacje społeczne, fundusze charytatywne i prywatne,
- d) zapewnienie efektywnego wykonywania zadań publicznych gminy wynikających z przepisów prawa przez włączenie do ich realizacji organizacji pozarządowych.
- e) ściślejsza integracja organizacji z terenu gminy;
- f) intensyfikacja działań na rzecz rozwoju oraz promocji Gminy.

Rozdział III - Zasady współpracy:

Gmina przy współpracy z Organizacjami kieruje się następującymi zasadami:

- a) zasadą pomocniczości (subsydiarności), zgodnie z którą Gmina przekazuje Organizacjom kompetencje i środki do działania wszędzie tam, gdzie to jest możliwe, zaś Organizacje te aktywnie uczestniczą w określeniu zakresu współpracy i rzetelnej realizacji zadań,
- b) zasadą suwerenności stron, która oznacza, że Gmina i Organizacje realizując zadania publiczne są w stosunku do siebie równorzędnymi partnerami,
- c) zasadą partnerstwa - co oznacza, że Organizacje oraz inne podmioty, na zasadach i w formie określonej w Ustawie oraz zgodnie z trybem wynikającym z odrębnych przepisów, uczestniczą w identyfikowaniu i definiowaniu problemów społecznych, wypracowywaniu sposobów ich rozwiązywania oraz wykonywaniu zadań publicznych,
- d) zasadą efektywności w myśl której Gmina wykorzystuje współpracę

- z Organizacjami do efektywnej realizacji zadań społeczno-ekonomicznych,
- e) zasadą zachowania uczciwej konkurencji co oznacza, że wszystkie podmioty powinny mieć takie same szanse w dostępie do realizacji zadań publicznych,
 - f) zasadą jawności podejmowanych działań, zgodnie z którą organy samorządu Gminy udostępniają Organizacjom informacje o zamiarach i celach realizowanych zadań publicznych, w których możliwa jest współpraca z tymi Organizacjami,
 - g) zasadą legalności, w myśl której wszelkie działania organów samorządu Gminy oraz Organizacji odbywają się w granicach i na podstawie przepisów prawa.

Rozdział IV – Podmioty współpracy

1. Podmiotami współpracy ze strony władz samorządowych są:

- 1) Rada Gminy i jej komisje w zakresie:
 - a) wytyczania polityki społecznej i określania obszarów współpracy z organizacjami pozarządowymi;
 - b) uchwalania rocznego Programu Współpracy;
 - c) zapewnienia w budżecie środków finansowych na jego realizację.
- 2) Wójt w zakresie:
 - a) bieżących kontaktów z organizacjami i pracownikiem wyznaczonym do współpracy z organizacjami pozarządowymi;
 - b) dysponowania środkami na ten cel w ramach budżetu gminy;
 - c) zatwierdzania regulaminów konkursowych;
 - d) ogłaszania konkursów na realizację zadań publicznych;
 - e) podpisywania umów o dotacje.
- 3) pracownik wyznaczony do współpracy z organizacjami pozarządowymi, w zakresie:
 - a) organizowania współpracy o charakterze pozafinansowym z organizacjami pozarządowymi;
 - b) pełnienia roli mediatora pomiędzy organizacjami pozarządowymi, a Gminą w sytuacjach konfliktowych;
 - c) koordynowania działań komórek organizacyjnych Urzędu z organizacjami pozarządowymi;
 - d) przygotowania co roku projektu programu współpracy;
 - e) monitorowania zmian aktów prawnych dotyczących współpracy z organizacjami pozarządowymi.
 - f) promocji programu współpracy i organizacji pozarządowych działających na terenie gminy.

2. Realizatorami współpracy ze strony sektora pozarządowego są podmioty wymienione w art.3. ust.3 ustawy.

Rozdział V – Formy współpracy

- 1. Współpraca między Gminą a Organizacjami realizowana jest w formie finansowej i pozafinansowej.
- 2. Współpraca finansowa obejmuje:

- 1) zlecanie Organizacjom realizacji zadań publicznych Gminy w trybie otwartego konkursu ofert, na zasadach określonych w Ustawie, w formach powierzenia wykonania zadania publicznego lub wspierania takiego zadania publicznego zgodnie z priorytetowymi zadaniami wyznaczonymi w Programie,
 - 2) zlecanie Organizacjom realizacji zadań publicznych Gminy w trybie pozakonkursowym na podstawie art. 19a Ustawy zgodnie z priorytetowymi zadaniami wyznaczanymi w programie, jeśli na ten cel zostały zabezpieczone środki finansowe,
 - 3) możliwość złożenia przez Organizacje wniosku z własnej inicjatywy. W przypadku uznania przez Gminę celowości realizacji takiego zadania, Gmina podejmuje decyzję o trybie zlecenia realizacji takich zadań zgodnie z art. 12 Ustawy,
 - 4) możliwość zawierania przez Gminę umów partnerskich z Organizacjami w celu wspólnej realizacji projektów finansowanych ze środków pozabudżetowych, na zasadach określonych w odrębnych przepisach,
 - 5) możliwość zawierania przez Gminę umów o współorganizację przedsięwzięć podejmowanych z organizacjami pozarządowymi,
 - 6) możliwość zawierania przez Gminę umów o wykonanie inicjatywy lokalnej na zasadach i w trybie określonym w odrębnej Uchwale Rady,
 - 7) możliwość powierzenia realizacji zadań publicznych, jeżeli dane zadanie można zrealizować efektywniej, w inny sposób określony w odrębnych przepisach, w szczególności poprzez zakup usług na zasadach i w trybie określonym w ustawie Prawo Zamówień Publicznych.
3. Współpraca pozafinansowa polega na:
- 1) bieżącej komunikacji i wymianie informacji w szczególności w zakresie:
 - a) rozpoznawania potrzeb społeczności lokalnej i wspólnego planowania działań służących zaspokajaniu tych potrzeb,
 - b) planowania przez Gminę i Organizacje kierunków działalności oraz współdziałania w celu zharmonizowania tych kierunków,
 - c) publikowania ważnych informacji o działaniach podejmowanych przez Gminę oraz przez Organizacje na stronie internetowej Gminy <https://samorząd.gov.pl/web/mazwierzbica>,
 - 2) konsultowaniu z Organizacjami projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych Organizacji, w tym w szczególności:
 - a) konsultacji Programu Współpracy w oparciu o proces zasięgania opinii u Organizacji,
 - b) wykorzystania w konsultacjach z Organizacjami aktywnych form podnoszących ich efektywność, w tym otwartych spotkań z Organizacjami,
 - c) zapraszania Organizacji do udziału w pracach wspólnych zespołów o charakterze doradczym i konsultacyjnym, których zadaniem będzie tworzenie lub opiniowanie aktów normatywnych, dokumentów o charakterze strategicznym oraz rozwiązań służących lepszemu zaspokajaniu potrzeb mieszkańców,
 - 3) inicjowaniu i wspieraniu przedsięwzięć, zadań i projektów partnerskich z Organizacjami opartych o współpracę pozafinansową, w oparciu o ustalone zasady,
 - a) tworzeniu przez Gminę warunków do rozwoju współpracy Organizacji poprzez stymulowanie oraz merytoryczne i organizacyjne wspieranie projektów partnerskich Organizacji,
 - 4) udostępnianiu zasobów materialnych Gminy na działania Organizacji w oparciu o ustalone zasady korzystania, w tym w szczególności:

- a) udostępnianie przez Gminę, w miarę możliwości, bezpłatnie posiadanych zasobów takich jak lokale (np. sale na spotkania), sprzęt techniczny Organizacjom realizującym swoje zadania statutowe, o ile są one zgodne z zadaniami Gminy,
 - b) umożliwianie Organizacjom realizacji przedsięwzięć na terenie gminnych obiektów sportowych (boisk szkolnych, hali sportowej),
- 5) inicjowaniu lub współorganizowaniu szkoleń i doradztwa dla Organizacji mających na celu rozwój i profesjonalizację ich działalności,
- 6) przesyłaniu Organizacjom, w miarę posiadanej wiedzy, informacji na temat możliwości pozyskania funduszy zewnętrznych,
- 7) promowaniu przez Gminę działalności Organizacji i pomocy w tworzeniu ich pozytywnego wizerunku, m.in. poprzez wsparcie promocyjne organizowanych przez Organizacje wydarzeń i projektów, przekazywanie w miarę dostępności materiałów promocyjnych Gminy, publikację materiałów promocyjnych na temat Organizacji z terenu Gminy oraz pomoc w kontaktach z mediami lokalnymi i regionalnymi,
- 8) udzielaniu Organizacjom rekomendacji,
- 9) ułatwianiu współpracy między Organizacjami a jednostkami organizacyjnymi Gminy,
- 10) wspieraniu Organizacji w podejmowaniu współpracy z innymi podmiotami z terenu Gminy, Województwa i innych samorządów,
- 11) organizowaniu spotkań roboczych (w zależności od potrzeb) z przedstawicielami Organizacji,
- 12) zbieraniu informacji o Organizacjach funkcjonujących na terenie Gminy,
- 13) prowadzeniu elektronicznej bazy Organizacji działających na terenie Gminy oraz jej aktualizowaniu.
4. Organizacje pozarządowe mogą ubiegać się o udostępnienie lokalu lub obiektu będącego własnością Gminy na prowadzenie działalności pożytku publicznego z uwzględnieniem przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami i możliwościami Gminy w tym zakresie.
- 1) Organizacje pozarządowe ubiegające się o udostępnienie lokalu lub obiektu, zobowiązane są do złożenia wniosku oraz następujących dokumentów:
- a) sprawozdania z działalności w roku poprzednim (nie dotyczy organizacji nowopowstałych);
 - b) sprawozdania finansowego za ubiegły rok (nie dotyczy organizacji nowopowstałych);
 - c) opis zadań publicznych, które będą realizowane w lokalu czy obiekcie;
 - d) dokumenty określające status prawny wnioskodawcy.
- 2) Stosownie do możliwości, które wynikają z zasobów będących w dyspozycji Gminy podejmuje decyzję o użyczeniu lokalu, obiektu, wyposażenia, a także określa warunki na jakich zostanie zawarta umowa.
- 3) Gmina może rozwiązać umowę użyczenia ze skutkiem natychmiastowym w przypadku wykorzystywania przedmiotu umowy niezgodnie z przeznaczeniem i celami zawartymi w umowie.

Rozdział VI – Priorytetowe zadania publiczne

1. Do priorytetowych zadań Gminy w roku 2026 we współpracy finansowej i pozafinansowej z Organizacjami należą zadania w zakresie:
- 1) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
 - 2) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej,

- 3) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym
- 4) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym
- 5) Działalność na rzecz kultywowania i umacniania lokalnej tradycji

2. Wykaz zadań w poszczególnych obszarach, na realizację których Gmina ogłosi konkursy:

<i>Obszar:</i>	<i>Zadanie:</i>
Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym.	Realizacja pozalekcyjnych programów profilaktyczno-wychowawczych i profilaktyczno-edukacyjnych z zakresu wczesnej profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Wierzbica.
Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej.	Szkolenie dzieci i młodzieży oraz dorosłych w dyscyplinach sportowych: a) zapasy, b) piłka nożna, c) piłka siatkowa, d) lekka atletyka.
Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego.	Zadania w obszarze będą wynikały z propozycji złożonych w otwartych konkursach ofert.
Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym	Wspieranie polityki senioralnej poprzez aktywizację i integrację seniorów z terenu Gminy Wierzbica
Działalność na rzecz kultywowania i umacniania lokalnej tradycji	Wspieranie Kół Gospodyń Wiejskich w kultywowaniu i promowaniu lokalnych tradycji

Rozdział VII - Okres realizacji Programu

1. Program obowiązuje od 1 stycznia 2026 r. do 31 grudnia 2026 r.

Rozdział VIII - Sposób realizacji Programu

1. Program realizowany będzie z wykorzystaniem finansowych i pozafinansowych form współpracy z Organizacjami zapisanych w rozdziale V Programu.
2. Bezpośrednią współpracę z Organizacjami prowadzi w ramach swoich kompetencji pracownik Gminy realizujący zadania publiczne z zakresu wymienionego w rozdziale VI Programu.
3. Realizację Programu ze strony Urzędu koreluje i monitoruje pracownik wyznaczony przez Wójta do współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Rozdział IX Finansowanie realizacji zadań publicznych

1. Zlecanie zadań publicznych Organizacjom odbywa się poprzez wspieranie lub powierzanie realizacji zadań publicznych.
2. Program jest finansowany ze środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań publicznych w ramach budżetu Gminy.

3. Przewidywana kwota środków przeznaczona na realizację Programu wyniesie 235 000,00 zł.
4. Ostateczna kwota środków przeznaczona na realizację Programu zostanie potwierdzona przez Radę Gminy w Wierzbicy w uchwale budżetowej na rok budżetowy 2026.

Rozdział X

Sposób oceny realizacji Programu

1. Ustala się następujące wskaźniki niezbędne do oceny realizacji Programu:
 - 1) liczba ogłoszonych otwartych konkursów ofert,
 - 2) liczba ofert, złożonych w otwartych konkursach ofert, w tym ofert wspólnych, w tym liczba Organizacji,
 - 3) liczba umów zawartych z Organizacjami na realizację zadań publicznych w ramach środków finansowych przekazywanych organizacjom przez Gminę,
 - 4) liczba umów, które nie zostały zrealizowane lub zostały rozwiązane przez Gminę z przyczyn zależnych od Organizacji,
 - 5) liczba Organizacji podejmujących po raz pierwszy zadania publiczne w oparciu o dotacje,
 - 6) wysokości kwot udzielonych dotacji w poszczególnych obszarach,
 - 7) wielkość wkładu własnego finansowego i pozafinansowego Organizacji w realizację zadań publicznych,
 - 8) liczba projektów aktów normatywnych stanowionych przez Radę Gminy, konsultowanych przez Organizację,
 - 9) liczba spotkań oraz szkoleń adresowanych do Organizacji przez Gminę,
 - 10) liczba wydarzeń realizowanych przez Organizację wspieranych przez Gminę w różnych formach promocyjnych i organizacyjnych.

Rozdział XI

Informacja o sposobie tworzenia Programu oraz przebiegu konsultacji

1. Program został przygotowany przez pracownika Urzędu wyznaczonego przez Wójta do współpracy z organizacjami pozarządowymi, na podstawie wniosków i propozycji przekazanych przez Organizację i właściwe referaty organizacyjne Gminy. W Programie zostały uwzględnione również dotychczasowe doświadczenia Gminy z bieżącej współpracy z Organizacjami oraz doświadczenia z realizacji poprzednich rocznych programów współpracy.
2. Konsultacje Programu zostały przeprowadzone zgodnie z uchwałą Nr XI/72/2015 Rady Gminy Wierzbicy z dnia 17 września 2015 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art.3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.
3. Po uchwaleniu Programu przez Radę Gminy w Wierzbicy, Program zostanie zamieszczony:
 - 1) w Biuletynie Informacji Publicznej,
 - 2) na stronie internetowej Urzędu

Rozdział XII

Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert

1. Komisje konkursowe powoływane są w celu opiniowania złożonych ofert w ramach konkursów ofert na realizację zadań publicznych z obszarów określonych w rozdziale VI Programu.

3. Wójt powołuje w drodze zarządzenia komisję konkursową oraz ustala jej skład osobowy i tryb pracy.
4. Komisja konkursowa powoływana jest na okres realizacji niniejszego Programu.
5. W skład komisji konkursowej wchodzi przedstawiciele Wójta oraz Organizacji. Przedstawiciele Organizacji wybiera Wójt spośród zgłoszonych przez Organizacje kandydatur, w pierwszej kolejności powołuje osoby z Organizacji działających w obszarze działania zbieżnym z zakresem merytorycznym konkursu, z wyłączeniem osób reprezentujących Organizacje biorące udział w konkursie.
6. W pracach komisji konkursowej mogą zasiadać, z głosem doradczym, osoby posiadające specjalistyczną wiedzę w dziedzinie obejmującej zakres zadań publicznych, których konkurs dotyczy.
7. Na pierwszym posiedzeniu, członkowie komisji konkursowej składają oświadczenia o bezstronności.
8. Do członków komisji konkursowej biorących udział w opiniowaniu ofert stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego, dotyczące wyłączenia pracownika.
9. Komisja konkursowa obraduje na posiedzeniach zamkniętych, bez udziału oferentów.
10. Uczestnictwo w pracach komisji konkursowej jest nieodpłatne.
11. Komisja konkursowa opiniuje złożone oferty pod względem formalnym i merytorycznym oraz proponuje wysokość dotacji i przedstawia propozycje rozstrzygnięcia Wójtowi, który podejmuje ostateczną decyzję o odrzuceniu lub przyjęciu oferty oraz udzieleniu i wysokości dotacji.
12. Wykaz Organizacji, które przystąpiły do konkursu ofert oraz wykaz Organizacji, którym przyznano dotacje, rodzaj zleconych zadań i kwoty przyznane na ich realizację zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej, na tablicy ogłoszeń Urzędu oraz na stronie internetowej Urzędu.